

Rerum memoria deficit; subscriptiones nec multae nec firmae ad Illyricum ducunt.
21 januari 327 IDEM A. AD MAXIMUM P(RAEFECTUM)
 P(RAETORI)O. Qui de statutis praesimalibus conqueruntur, cum ea in detrimentum legum prolata arbitrantur, ad tuac auctoritatis iudicium pervenire faciant, ut fractis atque convulsis quae perperam impressa sunt ne nomen quidem sententiae possint retinere. DAT. XII K. FEB. CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.
27 februari 327 IDEM A. Acacio comiti Macedoniae. Mancipia adscripta censibus intra provinciae terminos distrahanter et qui emptione dominium nancti fuerint, inspiciendum sibi esse cognoscant. Id quod in possessione quoque servari rationis est: sublatis pactionibus eorundem onera ac pensitationes publicae ad eorum sollicitudinem spectent, ad quorum dominium possessiones eadem migraverunt. DAT. III KAL. MART. THESSALONICAE CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.
21 april 327 IDEM A. ad Annium Tiberianum comitem. Universis provinciarum rectoribus intimato nostram clementiam statuisse veteranorum filios curialibus munis innectendos; ita ut et ii, qui perfectissimatus sibi honore blandiuntur, trusi in curiam necessariis officiis publicis inserviant. PROPOSITA XI KAL. MAI. KARTHAGINE CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.
17 mei 327 IMP. CONSTANTINUS A. ad Afros. Quoniam suclamatione vestra merito postulastis, ne qua his, qui praestationes fiscales differunt, reliquorum laxitas proveniret, specialiter praecipimus observari, ut res eorum, qui fiscalibus debitibus per contumaciam satisfacere differunt, distrahanter: comparitoribus data firmitate perpetua possidendi etc. DAT. XV KAL. IUN. SERDICA, CONSTANTINO ET MAXIMO CONSS.
Interpretatio. Quicumque agrorum suorum tributa implere contemnet, agri eius, qui tributa sua contemnet exsolvare, ab exactore vendantur, et qui comparaverint, firmissimo iure hoc ordine empta possideant.

3 juni 327 IDEM A. AD CONSTANTIUM P(RAEFECTUM)
 P(RAETORI)O. Nulli quidem de bonis usurpandis vivorum nec dividundis contra bonos mores concessa licentia est: sed si praecipiente matre bona eius inter se liberi divisorunt, placuit omnifariam nobis huiusmodi divisionem durare, si modo usque ad extremum eius vivendi spatium voluntas eadem perseverasse doceatur. DAT. III ID. IUN. CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.
Interpretatio. Licit vivorum bona, ut dividantur, iniustum sit, tamen si mater vivens facultates suas filii praecepit et permiserit dividendas, et usque ad exitum vitae suea in eadem voluntate persisterit, divisio inter filios facta perduret.

19 juli 327 IDEM A. AD IULIANUM P(RAEFECTUM) U(RBI). Petendae in integrum restitutionis temporibus, ut iam constitutum est, observatis si dilatio ab actore petatur, quae intra metas lege comprehensas valeat artari, eandem quocunque flagitante causis cognitis tribui oportebit: sin vero eiusmodi postulentur curricula, quae intra spatium lege receptum angustari non queunt, quippe si in confinio praedicti temporis petuntur et eius terminos prorogabunt, dilationem petitori denegari conveniet; in eius enim arbitrio fuerat tunc inferre litigium, cum petitae dilationis mora spatio superstite posset includi. Quod si defensio possidentium dilationis suffragia postulaverit, eandem adserta causa citra obstaculum temporis deferri sancimus, quia nequaquam in ipsius steterat potestate, quando litigio pulseratur. Dari igitur debet, etsi impetrata dimensio sese ultra constitutionis regulam proferat. Qua dilatatione, si a possessore impetretur, etiam petitor in requirendis probationibus uti minime prohibetur. DAT. XIV KAL AUG.; P(RO)P(OSITA) ROMAE CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.
Interpretatio. Liquet quattuor mensibus constitutum, ut potentibus pro requirenda omni instructione induitiae concedantur. Unde si illud spatium requiratur, quod indulsum est, id est, quod quattuor menses non possit exceedere, praestari conveniet. Si vero tales petantur induitiae, quae tempus lege constitutum excedant, petitori debet dilatio denegari, qui scire debuit actionem suam constituto tempore finiendam. Quod si ille spatium, qui rem possidet, fortasse petierit,

17 mei 327 IMP. CONSTANTINUS A. ad Afros. Quoniam suclamatione vestra merito
31 juli 327 IDEM A. Victorii rationali urbis Romae. Quoniam nonnulli fisci debitores,
9 mei 328 IDEM A. ad Aemilianum praefectum praetorio. Extraordinariorum munerum
4 mei 329 IDEM A. Helpidio. Pridem statutum fuit, ut, si ignorante quoque domino in
29 september 329 IDEM A. Si ad magistratum nominati aufugerint, requirantur et, si
25 oktober 329 IDEM A. ad Lucretium Paternum. Vacuatis rescriptis, per quae munerum
18 mei 330 IMP. CONSTANTINUS A. ad Maximilianum consularem aquarum. Possessores, per
30 november 330 IDEM A. ad Ablavium praefectum praetorio. Qui devotione tota

327 Socrates, H.e. 1.25 Constantine
 Constantine invites Arius to his court, where he may end his exile by confessing the Nicene faith before Constantine. Arius is allowed to use public transportation. [date uncertain]

dari sine impedimento temporis, quod potentibus datum est, omnino debet: quia scire non potuit, quando ab adversario provocaretur ad causam, et quando possessor spatium, ut respondere possit, acceperit, etiam petitor suis partibus poterit necessaria providere.

31 juli 327 IDEM A. Victori rationali urbis Romae. Quoniam nonnulli fisci debitores, cum iussi fuerint debitam summam exsolvere, interposito provocacionis auxilio vim executionis elidunt nec iam opinionis exemplum nec refutatorias preces curant petere vel offerre, placuit, ut, si intra dies complendis sollemitatibus praestitutos ad facienda haec appellatoris cura defuerit, deserta ab eo provocatio aestimetur moxque debitum exigatur. DAT. PRID. KAL. AUG. CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.

27 september 327 IDEM A. AD MAXIMUM P(RAEFFECTUM) P(RAETORIO). Universa, quae scriptura Pauli continentur, recepta auctoritate firmando sunt et omni veneratione celebranda. Ideoque sententiarum libros plenissima luce et perfectissima elocutione et iustissima iuris ratione succinctos in iudicis prolatos valere minime dubitatur. DAT. V K. OCT. TREV(IRIS) CONSTANTIO ET MAXIMO CONSS.